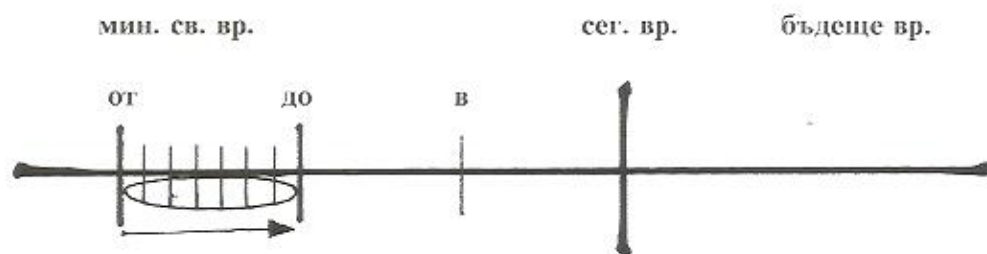

МИНАЛО СВЪРШЕНО ВРЕМЕ

I. Значение

1. в ..... вчера → в определен момент		завършеност на действието преди момента на говорене	
2. много пъти вчера			в определени граници
3. от..... до вчера			
4. за цял обект или количество			

1. Вчера в 4 часа дойдох у вас.
2. Вчера следобед идвах три пъти да те търся.
3. Вчера учих от 9.00 часа до 12.00 часа.
4. Научих урока за днес. Научих петдесет нови думи.

II. Образуване

Аз	- х	Ние	- хме	
Ти	-	Вие	- хте	
Той		Те	- ха	
Тя				-
То				-

1. Глаголи от III спрежение /-а, -я/-АМ, -ЯМ + Х...

пита́м	→	пита́х, пита́, пита́, пита́хме, пита́хте, пита́ха
вече́рям	→	вече́рях, вече́ря, вече́ря, все́ряхме, все́ряхте, все́ряха

2. Глаголи от II спрежение /-и/

- а/ тѐрся + ИХ → тѐрсих, тѐрси, тѐрси, тѐрсихме, тѐрсихте, тѐрси́ха
(основна група)

б/ се́дя, вѐрвя, ле́тя, сто́я, го́ря, мѐлча, дѐржа, ле́жа... + Х...

ви́дя → ви́дях, ви́дя, ви́дя, ви́дяхме, ви́дяхте, ви́дяха

в/ ре́ша /се/ → сре́сах /се/

г/ спя́ → спа́х

3. Глаголи от I спрежение /-е /

а/	~~-НА~~	+	Х ...	
	тръгна → тръгнах,		седна → седнах	
б/	~~-ЕЯ~~	+	Х ...	
	живѐся → живях, пѣя → пях			
в/	~~-АЯ, -ИЯ, -УЯ, -ЮЯ, -ЯЯ~~	+	Х ...	
	играя — играх, пия — пих, чуя — чух, плюя — плюх; влияя — влиях			
	но: зная → знаех /мин. несвършено време/			
г/	~~-ЕМА~~	+	Х ...	
	взема → взех,		присема → присех	
д/	~~-ЕРА~~	+	Х ...	
	разбера → разбрах, избира → избрах			
е/	~~-ЖА, -ЧА, -ША~~	+	Х...	
	Ж, Ч, Ш → З, К, С			
	кажа → казах,		плача → плаках, пиша → писах	
	но: лъжа → лъгах		и мога → можах	
ж/	~~-РА~~	+	ЯХ ...	
	спра → спрях,		умра → умрях	
з/	~~-ДА, -ТА, -ЗА, -СА, -КА~~	+	~~-ОХ, -Е, -Е, -ОХМЕ, -ОХТЕ, -ОХА~~	
	отида — отидох, отиде, отиде, отидохме, отидохте, отидоха			
	дойда → дойдох, дойдѐ, дойдѐ, дойдохме, дойдохте, дойдоха			
	дам, дадѐш — дадох, даде, даде, дадохме, дадохте, дадоха			
	ям, ядѐш — ядох, яде, яде, ядохме, ядохте, ядоха			
	четà — чѐгох, чѐге, чѐте, чѐтохме, чѐгохте, чѐтоха			
	вляза, влезеш — влязох, влезе, влезе, влязохме, влязохте, влязоха			
	донеса — донѐсох, донѐсе, донѐсе, донѐсохме, донѐсохте, донѐсоха			
	облекà — облякох, облѐче, облѐче, облякохме, облякохте, облякоха			
и/	~~къпя~~	+	АХ ... →	къпах

Виж табл. 4

- Дадохте ли? — Да, дадохме./ — Не, не дадохме.
- Не дадохте ли? — Не, не дадохме.
- Дадохте ли тетрадката на Иво? — Да, дадохме му я.
— Не, не му я дадохме.